

Handläggare
Maria Wedenlid
Telefon: 08-50811837**Till**
Servicenämnden 2026-02-24

Remiss av reviderad matstrategi, KS 2024/1083

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från servicenämnden angående remiss av reviderad matstrategi.

Serviceförvaltningen välkomnar en revidering av matstrategin och tycker det är positivt att strategin övergår i ett program. Det föreslagna matprogrammet är ett stadsövergripande styrdokument som syftar till att stärka stadens arbete med mat och måltider utifrån ett hälso- klimat- och miljö- samt beredskapsperspektiv.

Upphandling och inköp lyfts som ett arbetssätt för att nå programmets intentioner. Dock saknar förvaltningen en koppling till stadens kategoristyrning. Kategoristyrning syftar till mycket av det programmet hoppas uppnå med arbetssättet upphandling och inköp; kostnadseffektivitet, sunda affärer och stärka beställarkunskapen och effektivisera inköpen. Inom kategoristyrning finns en kategori för just måltider och livsmedel.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från servicenämnden angående en remiss av reviderad matstrategi. Yttrandet ska vara stadsledningskontoret tillhanda senast den 3 mars 2026.

Stockholms stads matstrategi *God, hälsosam och klimatsmart mat – Matstrategi för Stockholms stad* har reviderats mot bakgrund av det uppdrag som gavs i kommunfullmäktiges budget för 2024. Strategin föreslås även att övergå till att kallas *program* för att följa stadens tillämpningsanvisning för stadsövergripande styrdokument. Det föreslagna matprogrammet är ett stadsövergripande styrdokument som syftar till att stärka stadens arbete med mat och måltider utifrån ett hälso- klimat- och miljö- samt beredskapsperspektiv.

Ärendet

Det föreslagna matprogrammets första fokusområde, *Hållbara måltider i stadens verksamheter*, handlar framför allt om den offentliga måltiden, det vill säga den mat som serveras i stadens förskolor och skolor, samt i socialtjänstens och äldreomsorgens verksamheter. Staden upphandlar måltider och livsmedel för cirka 850 miljoner kronor per år (2024), varav ungefär tre fjärdedelar är livsmedel och en fjärdedel är måltider. Målgruppen för det första fokusområdet är framför allt de nämnder som ansvarar för offentliga måltider.

Fem arbetssätt och verktyg har identifierats som centrala för ett framgångsrikt genomförande av programmets första fokusområde. Ett av dessa är upphandling och inköp.

Det andra fokusområdet är *Matstaden Stockholm* handlar framför allt om matens hälso- och miljö- och klimataspekter. Stadens rådighet är relativt begränsad eftersom människors matval är individuella och för att öka förutsättningarna för mer hälsosamma och hållbara matval krävs samarbete med olika aktörer inom näringsliv, civilsamhälle, forskning, andra kommuner och myndigheter. Fokusområdet vänder sig till de nämnder och bolagsstyrelser som påverkar förutsättningarna för hållbara och hälsofrämjande matval.

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska följa matprogrammets inriktning vid personalsammankomster och upphandling och inköp av representation och enklare förtäring.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom verksamhetsområde inköp.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Serviceförvaltningen välkomnar en revidering av matstrategin och tycker det är positivt att strategin övergår i ett program. Detta ger en större tydlighet att samtliga nämnder och bolag ska följa programmets intentioner.

Förvaltningen har på olika sätt varit delaktiga i framtagandet av programmet och det tackar förvaltningen för. I förarbetet till programmet har förvaltningen fått information om att programmet kommer att få områdesspecifika riktlinjer vilket kommer underlätta implementeringen. Detta borde tydligare framgå i dokumentet. Dessa tillämpningsanvisningar bör vara så likartade som möjligt för att underlätta samarbeten, synergier och effektivt arbete. En framgångsrik implementering av det föreslagna matprogrammet

kräver att redan befintliga verktyg och arbetssätt utvecklas, och att nya tillkommer.

I förslaget beskrivs vikten av att minska matens miljö- och klimatpåverkan och att ett sätt att göra detta är att minska konsumtionen av kött och andra animaliska produkter, och istället öka konsumtionen av växtbaserade livsmedel som grönsaker, frukt, bär, baljväxter, potatis och fullkornsprodukter. Förvaltningen vill påpeka att biotillgängligheten för vegetarisk protein är lägre än i animalier, det gäller till exempel järn. Det är heller inte fullvärdigt protein. Detta kräver kunskap och utbildning för stadens verksamheter.

Förvaltningen anser att stycket om *mat för god beredskap* är bra och informativt och med fördel hade kunnat getts mer utrymme i programmet.

På sidan 14 står det att ”Som en certifierad Fairtrade City ska staden öka andelen rättvist producerade produkter, som exempelvis Fairtrade-märkta bananer, kaffe och te”. Förvaltningen efterfrågar ett förtydligande om vad det är inom Fairtrade som ska öka, andelen inköp eller tillgången av andelen Fairtrade-produkter.

På samma sida står det att *Utsläppen från stadens upphandlade livsmedel ska år 2030 ha minskat med minst 40 procent jämfört med år 2013*. Förvaltningen vill ha en förklaring till varför utredaren valt år 2013 som utgångsår. Förvaltningen har inte tillgång till data från så långt tillbaka i tiden i tillgängliga system.

I programmet nämns på flertalet ställen ”avtalade produkter”. I stadens tillgängliga system för inköp är benämningen anbudsprodukter och eller anbudsartikel. Förvaltningen föreslår att begreppet ”avtalade produkter” ändras till anbudsprodukter.

Detta är även för att inom inköp görs skillnad på avtalstrohet vilket syftar till rätt leverantör, och anbudstrohet som syftar på anbudsprodukt. Om detta skrivs en del på bland annat sidan 19. Förvaltningen önskar att en av benämningarna väljs och används konsekvent genom hela programmet.

På sidan 18 står det ”I samband med personalsammankomster ska olika kostpreferenser med fullgoda alternativ tillgodoseas.” Menas att samtliga preferenser ska tas hänsyn till, såsom önskekost och inte endast allergier och eller kostpreferenser utifrån religiös övertygelse?

Upphandling och inköp lyfts som ett arbetssätt för att nå programmets intentioner. Dock saknar förvaltningen en koppling till stadens kategoristyrning. Kategoristyrning syftar till mycket av det programmet hoppas uppnå med arbetssättet upphandling och inköp; kostnadseffektivitet, sunda affärer och stärka beställarkunskapen och effektivisera inköpen. Inom kategoristyrning finns en kategori för just måltider och livsmedel.

Charlotte Goliath
Förvaltningschef
Serviceförvaltningen

Liselothe Engelgren
Avdelningschef Inköp
Serviceförvaltningen

Bilagor
Remissen

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Charlotte Goliath, Förvaltningschef	2026-02-03